

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2025-914

16.9.2025

If Skadeforsikring NUF

Reise/reisegods

Tyveri av reisegods – brudd på sikkerhetsforskrift om tilsynsplikt – fal. § 4-8.

Sikrede fikk frastjålet en veske og en pose da hun sto og så på barnetoget på 17. mai. Eiendelene lå plassert under setet i en barnevogn sikrede stod ved siden av. Foretaket kom til at tyveriet var dekningsmessig under forsikringen, men avkortet erstatningen med 50 % da foretaket mente sikrede hadde brutt tilsynsplikten i sikkerhetsforskriften. Foretaket viste til at sikrede hadde et handlingsalternativ, da sikrede kunne tatt vesken ut av vognen og båret den på seg. Sikrede var uenig i avkortningen, og mente at det ikke var grunnlag for avkortning, subsidiært at avkortningen måtte settes betydelig lavere. Nemnda kom til at sikrede var mer enn lite å laste for brudd på tilsynsplikten, og viste blant annet til at den store folkemengden gjorde det vanskelig å ha kontroll på gjenstandene og at sikrede enkelt kunne ha tatt ut vesken og posen og holdt dem. Nemnda kom videre til at foretakets avkortning måtte aksepteres.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 6 448

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for tyveri av eiendeler fra barnevogn på 17. mai og spørsmål om foretaket kan avkorte for brudd på sikkerhetsforskrifter.

Sikredes forsikring har følgende sikkerhetsforskrift inntatt i forsikringsbeviset og vilkårene pkt. 4.4:

Du skal alltid holde tilsyn med dine personlige eiendeler og passe på at ingen gjenstander blir gjenglemt.

Sikrede ble 17. mai frastjålet en veske og en pose mens hun så på barnetoget. Eiendelene lå under setet i en barnevogn sikrede stod ved siden av. Sikrede meldte tyveriet til foretaket 23.5.25 med følgende beskrivelse av hendelsen:

Under barnetoget 17. mai 2025, stoppet vi ved svingen opp mot Slottet for å se på toget. Vi tok datteren vår ut av barnevognen i noen minutter for at hun skulle se sine brødre gå i toget. Barnevognen sto like bak oss hele tiden, men på grunn av den tette folkemengden var det vanskelig å ha full oversikt. Da vi snudde oss tilbake, oppdaget vi at en veske og en papirpose var blitt stjålet fra vognen. Vi lette umiddelbart i området, men det var dessverre umulig å finne igjen tingene i folkemengden. [...]

Gjenstandene som ble stjålet var i hovedsak sminke, Louis Vuitton lommebok, Gucci solbriller og en dressjakke.

Foretaket aksepterte dekning under forsikringen, men avkortet 50 % som følge av brudd på sikkerhetsforskriften.

Saken ble meldt inn til Finansklagenemnda 28.5.25.

Sikrede krever full dekning for tyveriet og bestrider at foretaket kan avkorte etter fal. § 4-8.

Sikrede bestrider at hun er mer enn lite å laste. Sikrede stod stille i en tett folkemengde under barnetoget i Oslo og hadde barnevognen med hele tiden. Sikrede snudde seg et minutt her og der,

men vesken var aldri etterlatt eller hensatt. Vesken var plassert i vognen like ved, og det var ikke mulig å forutse at noen ville utnytte det korte tidsrommet til å stjele noe. Å oppbevare en veske under setet i en barnevogn er en vanlig handling, og er ikke sammenlignbart med å sette fra seg en veske på et offentlig sted.

Det er urimelig å forvente at forsikringstaker har konstant øyekontakt med barnevognen i en folkemengde under barnetoget, spesielt når man har små barn til stede og momentant snur seg for å løfte opp et barn eller vinke til sine egne. At man ikke holder hånden fysisk på en veske i barnevognen i et slikt øyeblikk, bør ikke være tilstrekkelig til at man er mer enn lite å legge til last. I praksis vil de fleste tyverier skje i øyeblikk hvor oppmerksomheten naturlig rettes mot noe annet, og dette gjør ikke handlingen nødvendigvis klanderverdig.

Avkortningen bør uansett settes betydelig lavere.

Forsikringsforetaket anfører at avkortning på 50 % for brudd på sikkerhetsforskrift er i samsvar med fal. § 4-8. Det burde være kjent at risikoen for tyveri generelt er forhøyet på steder hvor det befinner seg tett med folk. Det gjelder ikke minst langs barnetoget i Oslo på 17. mai. Vesken og posen forsvant uten at sikrede la merke til det, noe som betyr at sikrede ikke var tilstrekkelig påpasselig. Sikrede hadde et handlingsalternativ: Sikrede kunne tatt vesken ut av vognen og hatt den på seg. Av hensyn til at kontinuerlig tilsyn kan være vanskelig i denne situasjonen er avkortningen satt til 50 %.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket kan avkorte med 50 % for brudd på sikkerhetsforskrift.

Sikredes forsikring har følgende sikkerhetsforskrift i vilkårene pkt. 4.4:

Du skal alltid holde tilsyn med dine personlige eiendeler og passe på at ingen gjenstander blir gjenglemt.

Sikkerhetsforskriften er inntatt i forsikringsbeviset i tråd med lovens krav, jf. fal. § 3-1 andre ledd bokstav c.

Sikkerhetsforskriften angir at sikrede skal holde «tilsyn» med sine eiendeler. Uttrykket «tilsyn» betyr å holde øye med sine gjenstander. I nemndspraksis er det lagt til grunn at begrepet «tilsyn» betyr at man skal ha øyekontakt med gjenstandene på en slik måte at man kan reagere om noen prøver å ta dem, jf. FinKN 2019-497. Sikrede har forklart at eiendelene ble stjålet da de så på barnetoget uten at de merket det. Dette tilsier at sikrede ikke hadde tilsyn med eiendelene da de ble borte. Sikkerhetsforskriften er i så fall objektivt sett brutt, jf. fal. § 4-8 første punktum.

Nemnda legger også til grunn at det er årsakssammenheng mellom overtredelsen og forsikringstilfellet, jf. fal. § 4-8 andre punktum. Sikrede har bevisbyrden for manglende årsakssammenheng, og det er ikke lagt frem bevis som tilsier at det ikke foreligger årsakssammenheng.

Spørsmålet er så om sikrede er mer enn lite å legge til last for bruddet, jf. fal. § 4-8 annet punktum. Det dreier seg om brudd på en skriftlig handlenorm i en kontrakt sikrede har inngått, og normen har som formål å unngå risiko for skade. Utgangspunktet er at et slikt brudd må regnes som uaktsomt. Samtidig er sikrede beskyttet mot mer unnskyldelige forsømmelser, jf. Bull/Wilhelmsen, Forsikringsrett 2024 s. 405.

Sikrede viser til at det ikke kan forventes at sikrede holder øyekontakt med eiendelene sine 100 % av tiden i enhver situasjon, og at handlemåten er vanlig og sosialt akseptert.

Tilsynsplikten betyr ikke øyekontakt 100 % av tiden, men at man har kontroll på gjenstandene slik at man kan reagere om noen prøver å ta dem. Risikoen for tyveri i en by er generelt sett stor, og

risikoen øker når det er mange mennesker samlet. Det utgjør en betydelig risiko for tyveri å oppbevare en veske under barnevognen uten tilstrekkelig tilsyn på 17. mai. Den store folkemengden gjør det vanskelig å ha kontroll på gjenstandene når de befinner seg under setet på vognen. Det er relativt enkelt å dra ut en veske i et ubevoktet øyeblikk. Sikrede kunne enkelt ta vesken og posen ut av vognen og holde dem. Nemnda mener sikrede var mer enn bare lite å legge til last for tapet av eiendelene.

Avkortning kan da finne sted under hensyn til forskriftens betydning, skyldgraden, hendelsesforløpet og forholdene for øvrig, jf. fal. § 4-8 tredje punktum. Forskriften er viktig for å redusere risikoen for tyveri, og sikrede hadde et enkelt handlingsalternativ. Lommeboken og solbrillene må anses som særlig tyveriutsatte gjenstander hvor praksis fra nemnda er meget streng. Klær og sminke er mindre tyveriutsatt med lavere avkortning. Foretakets avkortning på 50 % av totalen synes å ha hensyntatt dette.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Merete Anita Utgård (bransjerepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).